

Sygn. akt. I C 34/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSO Elżbieta Koszel

Protokolant : st. sekr. sądowy Wioletta Michałkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2013 roku w Zamościu

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W.**

o zadośćuczynienie

I. zasądza od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. na rzecz M. S. kwotę 60 000 (sześćdziesiąt tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. na rzecz M. S. kwotę 4 317 (cztery tysiące trzysta siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu od uwzględnionej części powództwa;

IV. nakazuje ściągnąć od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Zamościu) kwotę 2 560 (dwa tysiące pięćset sześćdziesiąt) zł tytułem nieuiszczonej części opłaty od pozwu, nie obciążając powódki opłatą w pozostałym zakresie.

Sygn. akt I C 34/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 stycznia 2013r. M. S. wnosila o zasądzenie od Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych na jej rzecz kwoty 100 000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie powódka podała, że dnia 6 października 2005r. zmarł jej syn P. S. na skutek obrażeń ciała doznanych w wypadku samochodowym w dniu 17 września 2005r. Sprawca wypadku został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 § 2 k.k. i skazany wyrokiem Sądu na stosowną karę. Odpowiedzialność pozwanego jest wywiedziona z art. 123 pkt. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Powódka powołała szereg orzeczeń Sądu Najwyższego, z których wynika zasadność dochodzenia zadośćuczynienia przez najbliższego członka rodziny, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008r. (z tym dniem nastąpiła nowelizacja art. 446 k.c.).

Pozwany nie uznał powództwa i wnosił o jego oddalenie (k. 26).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 17 września 2005r. w N. kierujący samochodem ciężarowym marki R. (...) wraz z naczepą marki S. obywatel Ukrainy Y. H. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie dostosował techniki jazdy podczas pokonywania niebezpiecznego łuku drogi i zjechał częścią naczepy na lewy pas ruchu, doprowadzając do zderzenia naczepy z nadjeżdżającym z naprzeciwka samochodem osobowym marki V. (...) prowadzonym przez P. S..

W wyniku tego zdarzenia P. S. doznał licznych obrażeń ciała, skutkujących jego zgonem w dniu 6 października 2005r.

Powódka jest matką P. S.. W dniu 17 września 2005r. jechała ona z synem jako pasażerka i uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym. Była zszokowana całym zajściem. Śmierć syna P. była dla matki przeżyciem traumatycznym. Po stracie syna nie mogła ona spać, jeść, ciągle płakała, nie umiała normalnie funkcjonować, dużo czasu spędzała przy jego grobie. Początkowo przyjmowała leki, które przypisał jej lekarz psychiatra. Z czasem jednak zaprzestała ich stosowania. Korzystała z pomocy osób najbliższych – córek oraz swojego rodzeństwa (jedna z sióstr powódki jest zakonnica, druga – psychologiem, natomiast brat jest księdzem).

Do chwili obecnej M. S. odczuwa żal, poczucie niesprawiedliwości, tęskni za synem P..

Powódka od chwili wypadku odczuwa duży niepokój przed podróżą swoją, jak i osób bliskich. Stała się nerwowa, unika radosnych uroczystości, ma problemy ze snem.

Badania psychologiczne wskazały na depresję i silne zaburzenia nerwicowe u powódki (opinia biegłego sądowego psychologa – M. K. – k. 67 – 70). Zdaniem biegłego psychologa stan zdrowia psychicznego M. S. od śmierci syna P. uległ niewielkiej poprawie. W dalszym ciągu jest ona w obniżonym nastroju, cechuje ją smutek, apatia. Przedłużająca się żaloba, która przybrała patologiczny przebieg, spowodowała trwałe uszczerbek na zdrowiu powódki.

Powódka ma jeszcze dwie córki. Obecnie jedna z nich wyjechała do Belgii, zaś druga mieszka z powódką i jej mężem, który jest obecnie inwalidą.

Przed wypadkiem P. S. pracował w firmie (...) w B. oraz studiował na pierwszym roku Akademii Rolniczej w L.. Mieszkał z rodzicami, pomagał im w prowadzeniu gospodarstwa rolnego o pow. 10 ha. Miał w przyszłości przejąć to gospodarstwo. Obecnie pole jest oddane w dzierżawę.

Powódka otrzymała od pozwanego odszkodowanie w kwocie 30 000 zł, które przeznaczyła na remont domu.

Taki stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie zeznań powódki (k. 96 – 96v. i 46 – 47), dokumentów leczenia powódki (k. 58 – 64v.), opinii biegłego sądowego psychologa M. K. (k. 67 – 70), które uznał za wiarygodne.

Strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności, jak też okoliczności, że śmierć syna P. była dla powódki przeżyciem traumatycznym (odpowiedź na pozew - k. 27).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Żądanie pozwu M. S. wywodzi z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

Więź rodzinna jest dobrem osobistym, a jego naruszenie uzasadnia przyznanie zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. w sytuacji, gdy śmierć członka rodziny nastąpiła na skutek deliktu (wypadku komunikacyjnego), który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008r. Sąd Okręgowy w pełni podziela ukształtowaną w tym względzie linię orzecniczą Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych (tak SN w wyrokach: z dnia 22 października 2010r., III CZP 76/10, LEX NR 604152; z dnia 10 listopada 2010r., II CSK 482/10, LEX nr 785681; z dnia 11 maja

2011r., I CSK 621/10, LEX nr 848128; z dnia 13 lipca (...), II CZP 32/11, OSNCP 2012, nr 1, poz. 10; z dnia 15 marca 2012r., I CSK 314/11, LEX nr 1164718 oraz wyroki: Sądów Apelacyjnych: w Ł. z dnia 14 kwietnia 2010r., I ACa 178/10, LEX nr 715515; we W. z dnia 10 lutego 2012r., I ACa 1380/11, LEX nr 1171313; w L. z dnia 20 kwietnia 2011r., I ACa 104/11, nie publ; w L. z dnia 24 sierpnia 2011r., I ACa 295/11, nie publ; w L. z dnia 21 maja 2013r., I ACa 104/13, LEX nr 1321986).

Ustalenia faktyczne wskazujące na silną więź powódki z synem P. - najbliższym członkiem rodziny, zerwanie tej więzi przez śmierć syna oraz traumatyczne przeżycia po jego śmierci, a nadto jej aktualny stan psychofizyczny uzasadniają żądanie zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia.

Artykuł 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz.1152 ze zm.) w brzmieniu sprzed 11 lutego 2012r., nie wyłączył w zakresie ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. (tak uchwała SN z dnia 20 grudnia 2012r., III CZP 93/12, LEX nr 1267081).

Zadośćuczynienie ma zrekompensować, niezależnie od bólu spowodowanego śmiercią osoby bliskiej, krzywdę spowodowaną przedwczesną utratą członka rodziny. Przy określeniu wysokości zadośćuczynienia Sąd Okręgowy miał na uwadze nieodwracalny rozmiar krzywdy jakiej doznała powódka. Pomimo upływu znacznego okresu czasu od śmierci syna M. S. w dalszym ciągu jest w obniżonym nastroju, cechuje ją smutek, apatia, przejawia zaburzenia depresyjne i nerwicowe. Jest ona poszkodowana bezpośrednio i dochodzi własnej krzywdy, doznanej przez naruszenie jej własnego dobra osobistego – prawa do życia w rodzinie z synem, radości z jego obecności i osiągnięć życiowych. Biorąc pod uwagę te okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że odpowiednią sumą pieniężną tytułem zadośćuczynienia dla powódki jest kwota 60 000 zł. Taka kwota nie jest wygórowana i spełnia wymogi z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Żądanie wyższej kwoty z tego tytułu jako nadmierne należało oddalić.

O odsetkach Sąd orzekł kierując się wykładnią art. 817 k.c. Zobowiązanie do zapłaty odsetek ma charakter bezterminowy, obowiązek jego zapłaty powstaje z chwilą wezwania do zapłaty i od tej daty powstaje stan opóźnienia (tak SN w wyrokach: z dnia 28 czerwca 2005r., I CKN 7/05, LEX nr 153254; z dnia 22 lutego 2007r., I CSK 433/06, LEX nr 274209). Powódka roszczenie sformułowała dopiero w pozwie. Dlatego należało uwzględnić ustawowy 30 – dniowy termin do zaspokojenia roszczenia od daty doręczenia pozwu, tj. od dnia 15 kwietnia 2013r. (dowód doręczenia – k. 44). Odsetki należą się więc od dnia 16 kwietnia 2013r.

Orzeczenie o kosztach procesu ma podstawę prawną w art. 100 k.p.c. i obejmuje obowiązek zwrotu przez pozwanego kosztów zasadnie poniesionych: opłata od pozwu - 500 zł, koszty pełnomocnictwa – 3617 zł, koszt opinii biegłego – 200 zł. Łączna wysokość zasądzonych kosztów procesu – 4317 zł. Nadto Sąd obciążył pozwanego częścią opłaty od uwzględnionej części powództwa, od której powódka była zwolniona, nie obciążając M. S. opłatą w zakresie kwoty, w jakiej powództwo zostało oddalone. Orzeczenie w tym przedmiocie ma podstawę prawną w art. 113 ust. 1 oraz ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010r., Nr 90, poz. 594).

Z tych względów na mocy powołanych przepisów Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.